

CONTRIBUȚII TEORETICO-PRACTICE LA STUDIUL ASPECTELOR PSIHOSOCIALE DE FORMARE A TENDINȚELOR ÎN DESIGNUL PRODUSELOR VESTIMENTARE PENTRU BĂRBAȚI

Crina VIERU

Conducător științific: Elena MUSTEAȚĂ

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: În cadrul activității de creare a noilor colecții, pentru a stabili segmentul-țintă pentru modele de îmbrăcăminte proiectate, se propune ca scop determinarea portretului psihologic al destinatarului pieselor vestimentare. Ținând cont, că stilul vestimentar este în coerență cu caracteristicile socio-culturale ale purtătorului, este important de a studia personalitatea consumatorului din punct de vedere a formațiilor sociale și psihologice ale acesteia.

Cuvinte cheie: design vestimentar, segment-țintă, portret psihologic, tipuri temperamentale.

Introducere

Societatea contemporană este mereu în mișcare și transformare. Domeniul designului vestimentar, de asemenea, este afectat de aceste ritmuri acceleratoare ale societății, iar colecțiile vestimentare ce sunt prezentate sezonul reprezintă dovada acestor schimbări.

Moda pentru bărbați a început și ea să capete o evoluție mai dinamică, aceasta datorându-se motivației consumatorului de a atrage atenția, de a arăta bine, „la modă” și de a se impune în societate. Or, un asemenea consumator reprezintă acel segment-țintă, care se relevă prin cerințe speciale și prezintă potențial de extindere.

În contextul celor menționate mai sus, se remarcă obiectivele lucrării de față, axate pe elaborarea unei colecții moderne pentru bărbați în baza studiului aspectelor psihosociale de formare a tendințelor modei și care va atesta cercetări aplicative de utilizare a noilor procedee de modelare constructiv-decorativă a formei costumului.

Or, în cadrul lucrului asupra proiectului respectiv, cu tema „Proiectarea colecției de modele pentru bărbați bazată pe principiul asimetriei, cu expresii ale calităților plastice, decorative și texturale ale materialelor”, se va ține cont, în mod special, de următoarele aspecte: rolul caracteristicilor socio-culturale ale purtătorului în formarea tendințelor modei pentru bărbați; studiul particularităților de constituire a formei vestimentare în costumul pentru bărbați în aspectele constructiv-tehnologic și compozițional; analiza relațiilor cromatice și a principiilor de organizare a colecției vestimentare pentru bărbați; cercetări aplicative ale diverselor tehnici și materiale decorative în vederea organizării armonioase și inedite a compoziției ansamblului vestimentar.

1. Studiul tendințelor modei

Pentru realizarea colecției vestimentare pentru bărbați în cadrul proiectării de licență s-au studiat tendințele modei pentru perioada toamnă-iarnă 2013-2014. Designerii au abordat diverse direcții și stiluri, de la clasic la cel sport. În tendințe pentru sezonul dat sunt relevante atât siluetele semiajustate, cât și cele drepte. În majoritatea colecțiilor predomină gulere răsfrânte cu revere, gulere din blană, precum și răscoiala gâtului rotunjită sau în formă de „V”. Caracteristice sunt, de asemenea, mâneca clasică cu 2 cusături și mâneca raglan, aplicată foarte des în designul actual. În special, la scurtele de tip „college” fața și spatele produsului sunt de o culoare și mânecile – de alta, creând și un contrast de țesătură. Lungimea produselor superioare variază – de la linia șoldurilor până la linia genunchilor. Pantalonii denim, ajustați și clasici, precum și blugii sunt actuali în sezonul dat. Culoarele sezonului respectiv sunt: *monaco blu, emerald, linen, tender shoots, nectarine, african violet, lenon zest*.

2. Argumentarea concepției și destinației colecției elaborate

Cercetările psihologice și sociologice au pus în evidență faptul, că comportamentele indivizilor sunt determinate de impresia pe care ei și-o formează despre sine însuși, de propria imagine, creată în rezultatul

interacțiunii cu grupul social. Imaginea în sine a individului este, în careva măsură, determinată de dimensiunile obiective ale personalității lui și, în mare parte, de „oglinda” pe care societatea și grupul „i-o oferă” pentru a „se privi”. Această „oglindă a Eului” (după *Charles Harton Cooley*) servește ca sistem de referință pentru indivizi de-a lungul întregii lor vieți.

Omul nu doar alege vestimentația, dar își și determină modul de comportament. *Haina îl influențează pe om*, iar această relație este foarte ambiguă. Schimbarea stilului vestimentar duce la schimbări în comportament, a atitudinii față de sine și, vice versa... Or, hainele vorbesc despre caracter, temperament, despre starea socială și dispoziția purtătorului. O necesitate importantă a oamenilor este de a atesta personalitate și de a etala individualitatea sa celorlalți. Se poate de afirmat, că *personalitatea este expresia socioculturală a individualității omului*.

În sociologie personalitatea este tratată ca *ceea ce face ca oamenii să se asemene unul altuia*. Personalitatea a păstrat, conform etimologiei cuvântului, referința la aspectele exterioare și vizibile cu care cineva se înfățișează în public. Conceptul de personalitate este mult mai vast, el reprezentând o constelație de caracteristici, între care cele aparente formează numai o parte. Deci, personalitatea este organizarea dinamică în interiorul individului a acelor sisteme psihice, fizice și sociale, ce determină *gândirea și comportamentul caracteristice numai lui*. Haina, așadar, poartă amprenta individualității purtătorului; astfel ea exprimă, în același timp, „eul real” și „eul oglindit”, apropiindu-ne de „eul real”.

Concepția colecției elaborate în cadrul proiectului nominalizat a fost coagulată în baza studiului psihologic și social al personalității, al caracteristicilor definiției și a mecanismelor de formare și influențare asupra acesteia. Modelele vestimentare au fost elaborate pentru persoanele nonconformiste. Or, colecția este destinată celor care preferă adesea să gândească și să acționeze „în afara ramei”. În condițiile actuale, aceștia trebuie să aibă încredere justificată în forțele proprii, în faptele lor și în ceea ce ei reprezintă în societate. Comportamentul uman este unul de natură deductibilă, de aceea, utilizarea profilurilor poate induce felul în care oamenii vor interacționa cu mediul înconjurător, poate configura contextul social și psihologic al unei persoane. Astfel, profilul colecției este determinat de segmentul-țintă.

Deoarece tipuri temperamentale pure, de fapt, nu prea se întâlnesc, sunt analizate caracterele combinate ale acestora, unul dintre ele fiind, însă, dominant. Principalele trăsături de caracter ale tipului temperamental dominant care corespunde *stilului difuz* al colecției create este cel *sangvin*. Firea sangvinului este activă, optimistă, veselă, pasională, deschisă la nou, fără prejudecăți. Or, sangvinul este sociabil, fără resentimente; preferă să fie motivat – un stimulent important pentru tot ceea ce întreprinde. Monotonia și rutina îl face să-și piardă repede entuziasmul și interesul.

Al doilea tip temperamental, secundar celui sangvinic, este *colericul*, ce se caracterizează prin expresivitate, impulsivitate, prin voința de asumare a riscurilor și are calități de lider. Principalele puncte slabe sunt predispoziția spre acțiuni hazardate. Profilul psihologic al segmentului-țintă, pentru care sunt predestinate produsele vestimentare elaborate, este desemnat de aria interconexă ale caracteristicilor acestor două tipuri temperamentale.

3. Descrierea colecției elaborate

Studiind tendințele modei actuale, a fost elaborată colecția vestimentară pentru bărbați pentru sezonul toamnă-iarnă, bazată pe principiul asimetriei și cu utilizarea contrastului plastic și textural al materialelor. Croiala asimetrică și gama cromatică îi oferă colecției dinamica unui individ cu personalitate. Eclectica costumelor, tratată cu abordare a mai multor stiluri – de la casual până la cel sport – pune în evidență trăsăturile unui bărbat tânăr, care tinde să se afirme în societate.

S-a optat pentru materiale cu calități plastice și texturale necesare pentru completarea imaginii stilistice și realizarea unei colecții inedite. Alegerea materialelor s-a făcut, în mare măsură, în dependență de stilul și silueta vestimentației. Deoarece colecția are o stilistică difuză, s-a optat pentru combinația dintre țesături, tricot, piele naturală și tricot manual. S-au selectat țesături din bumbac, materiale cu textură de catifea reiată, piele naturală și tricot împletit manual pentru vestimentația exterioară, cu scopul de a reda un efect grafic liniar; pentru vestimentația intermediară a fost utilizat tricot industrial. Asortarea diverselor materiale în colecție permit, totodată, accentuarea caracteristicilor culorii, evidențierea expresivității facturii materialelor, cât și evidențierea divizărilor constructiv-decorative. Pentru a întregi imaginea artistică a modelelor s-a ales țesături în raporturi de culoare apropiate, cu o gamă combinată închisă. Gama cromatică corespunde tendințelor modei pentru bărbați pentru sezonul toamnă-iarnă 2013-2014.

Stilul difuz abordat este specific tinerilor care vor să fie remarcați. El oferă o notă elegantă ținutei; se caracterizează prin linii actualizate, croieli semiajustate, combinații sofisticate de culori și accesorii ultra moderne. Stilistica colecției elaborate este rezultatul unei fuziuni dintre diferite culturi, idei și atitudini ale

oamenilor din mediul urban. Această eclectică se potrivește oricărei ocazii, atâta timp cât se acceptă o atitudine nonșalantă.

Figura 1. Schițe ale modelelor din colecția elaborată (*vedere față, spate*)

Oscilând între stiluri, colecția elaborată tinde să pună în evidență particularitățile individuale ale fiecărui tip temperamental, să respecte tendințele modei pentru perioada curentă și să aducă o notă de originalitate în cultura vestimentară modernă.

4. Analiza compozițională a colecției elaborate

Silueta este cel mai dominant element vizual al unui produs de îmbrăcăminte. Silueta reprezintă linia de contur, fără suprafețe decorative sau detalii ce ies în evidență. Poate fi definită în funcție de asemănarea cu una din figurile geometrice sau cu unele litere. Or, silueta caracterizează gradul de ajustare a produsului vestimentar pe corp.

Colecția elaborată este ordonată în baza siluetei *semiajustate*. S-a optat pentru această siluetă pentru a crea costume în corespundere cu tendințele modei și pentru a pune în evidență divizările constructiv-decorative complexe ale costumului.

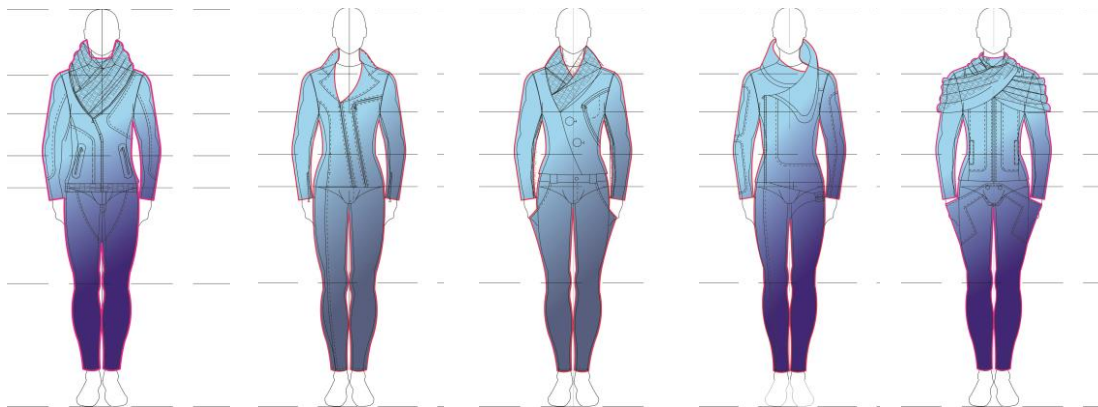

Figura 2. Reprezentarea siluetei și a elementelor constructiv-decorative ale modelelor elaborate (*vedere față*)

Principiile compoziționale care stau la baza organizării colecției sunt: asimetria, contrastul plastic și textural al materialelor, dinamica.

Cât privește *mijloacele plastice*, care au asigurat organizarea compoziției modelelor vestimentare, acestea sunt: linia (constructiv-decorativă), culoarea și textura materialelor.

Un element important al limbajului vizual, utilizat în organizarea compozițională a costumelor elaborate este culoarea, abordată în raporturi apropiate de *gamă combinată închisă*. Culorile de bază, de la care au derivat nuanțele modelelor, sunt: roșu, albastru, violet și gri. Gama cromatică variază după caracteristicile de luminozitate, nuanță și puritate. Paleta cromatică a colecției este integrată grație nuanțelor de culori: albastru cobalt, albastru-turcoaz închis, violet închis, gri, roșu cărămiziu, roșu oranj și un vișiniu denumit „burgundy” sau maroon. După senzațiile termice pe care le provoacă, culorile din colecție fac parte atât din gama caldă, cât și din cea rece. Culorile cu lungime de undă scurtă dau impresia de răceală (albastru, violet), iar cele cu unde lungi redau senzația de căldură (roșu-închis, cafeniu). Combinațiile dintre aceste două game au favorizat ordonarea armonioasă a colecției.

Importanța culorii este una majoră, deoarece ea acționează asupra individului senzorial și psihic, producându-i impresii, sentimente sau diferite stări. Or, culoarea luminoasă și pură, neamestecată cu o altă culoare, creează o senzație de dinamism, veselie sau mișcare, ce-i atribuie caracteristica de „vie”. Cu cât scade luminozitatea sau strălucirea, cu atât crește adâncimea culorii, aceasta devenind „moartă”. Luminozitatea gamei cromatice a colecției este una închisă, fiind motivată prin faptul că este destinată pentru sezonul toamnă-iarnă. Combinațiile dintre gama caldă și gama rece înviează colecția, oferindu-i diversitate, iar profunzimea culorilor și complexitatea acestora îi oferă integritate.

Textura reprezintă suprafața materialului, care determină aspectul exterior al produsului și este unul din mijloacele de expresie artistică de bază, aplicate în crearea compoziției vestimentare. După tipul expresiei artistice a suprafeței materialelor, în colecție au fost utilizate: materiale monocrome, materiale netede și materiale cu diferit grad de texturare. Stilistica difuză a colecției se datorează și combinației dintre diferite țesături, care scot în evidență calitățile raporturilor cromatice ale modelelor.

Elementele decorative reprezintă un alt aspect extrem de important – atât în organizarea compoziției costumului, cât și în obținerea expresiei estetice și armonioase a colecției. Decorul poate avea diferite aspecte și calități. Astfel, expresia decorativă primară în colecția elaborată este obținută cu ajutorul furniturii: *nasturi, fermoare, copci, cataramă*. Ținând cont de unele cerințe, cum ar fi confortul la purtare și funcționalitatea produsului, precum și de compatibilitatea decorului cu materialele de bază, – s-a optat pentru amplasarea elementelor decorative pe diferite zone care nu doar accentuează, dar și scot în evidență particularitățile definitorii ale colecției. De altfel, și decorul realizat cu ajutorul tehnicii tricotării manuale completează armonios ansamblul colecției. Grație detaliilor tricotate centrul de interes este amplasat, la majoritatea produselor, în partea superioară a figurii.

Figura 3. Imaginea colecției vestimentare elaborate

Încheiere

Ținând cont, că stilul vestimentar este în coerență cu caracteristicile socio-culturale ale purtătorului, este important de a studia personalitatea consumatorului din punct de vedere a formațiilor sociale și psihologice ale acestuia. Delimitarea portretului psihologic al purtătorului este necesară pentru determinarea segmentului-țintă. În acest context, au fost studiați factorii ce contribuie la formarea unei personalități, tipurile temperamentale, precum și influența vestimentației asupra purtătorului.

În urma studiilor efectuate, s-a optat pentru elaborarea unei colecții vestimentare pentru bărbați, proiectată pentru segmentul-țintă, reprezentat de caracteristicile cumulative ale tipurilor temperamentale sangvinic și coleric. A fost elaborată o colecție modernă, bazată pe principiul asimetriei și cu utilizarea contrastului plastic și textural al materialelor. Lucrarea, de asemenea, atestă cercetări aplicative privind utilizarea noilor procedee de modelare constructiv-decorativă a formei costumului în designul vestimentar contemporan.

Bibliografie

1. Breban, V. *Dicționar General al Limbii Române*. Editura Științifică și Enciclopedică, 1987.
2. Bulgaru, M. *Sociologie*. Vol. II, Chișinău, 2003.
3. Curteza, A. *Design Vestimentar Noțiuni Fundamentale*. Iași: Ed. Performantica, 2003.
4. Mardare, M. *Fascinația culorilor*. Chișinău: Ed. Ruxandra, 2007.
5. Сестры Сорины. *Язык одежды*. Луганск: Глобус, 1999.